

Datum
2025-04-01

Ärendenr
MSB 2025-02261

Ert datum
2025-02-26

Er referens
Fö2024/01744

Enheten för ledning och räddningstjänst under
höjd beredskap (RB-SC-LR) Försvarsdepartementet

Samuel Koelega
010-240 5085
Samuel.Koelega@msb.se

fo.remissvar@regeringskansliet.se
kopia: fo.rs.remissvar@regeringskansliet.se

Kustbevakningens hemställan om lag- och förordningsändringar för en mer effektiv samordning av civila behov av sjöövervakning och förmedling av civil sjöinformation samt insamling, bearbetning och analys av sjörelaterad information i syfte att skapa sjölägesbilder och analyser av dessa för eget och andra myndigheters behov

MSB bedömer att föreslagna förändringar ger förbättrade förutsättningar för informationsdelning och analyser från Kustbevakningen (KBV) till förmån för samlade lägesbilder vid händelser och som del av en samlad nationell lägesbild. Föreslagna förändringar bidrar till en förmågehöjning som går i linje med de nationella utvecklingsbehov som har identifierats gällande förmåga till nationell bedömning och hantering av händelser i sjödomänen.

- MSB bedömer att författningsförslagen ökar förutsättningarna för effektivare och säkrare informationsdelning mellan KBV och andra berörda myndigheter.
- MSB bedömer att föreslagna åtgärder kommer att bidra till en utvecklad förmåga att sammanställa och dela sjörelaterad information vid sjörelaterade olyckor och händelser.
- MSB instämmer i regeringens tidigare bedömning att ”de civila myndigheternas behov av sjöinformation kommer att öka” och att det lämpligen kan åstadkommas genom att ”en civil myndighet ges ett samordningsansvar för att inhämta övriga civila myndigheters övervakningsbehov samt tillse att berörda civila myndigheter ges tillgång till aktuell information”.¹
- MSB ser att det är positivt att samordning, insamling, analys och delning av sjölägesinformation stärks.
- MSB har i nuläget inget informationsutbyte med Sjöbasis men ser möjligheter att i en framtid kunna ta emot sjölägesinformation till MSB:s system för nationell samlad lägesbild, delning av information vid samhällsstörningar (WIS) och i nästa generations kommunikationssystem för allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar (Rakel G2).

¹ Prop. 1999/2000:30 s. 149.

Datum

Ärendenr

2025-04-07

MSB 2025-02261

- MSB instämmer i behovet av att utveckla den samverkan som sker inom ramen för sjöövervakningsrådet.
- MSB ställer sig bakom Kustbevakningens förslag om en utvecklad myndighetsgemensam lägesbild. MSB uppfattar att det idag saknas den här typen av samlade lägesbilder från olika aktörer.
- MSB ser att det behöver utredas hur KBV:s uppdrag kring sjölägesbilder och MSB:s arbete med nationella lägesbilder² förhåller sig till varandra.
- MSB konstaterar att det, i de fall Försvarmakten med information från en civil sjölägesbild tar fram en mer sammansatt och komplett militär sjölägesbild, är relevant även för MSB att ta del av den. I det omvärldsläge som råder behöver MSB i viss utsträckning ta del av och beakta militära aspekter i sina hot- och riskbilder. Avvikelse i den maritima domänen är intressanta oavsett om de är kopplade till det civila eller det militära försvaret.

I detta ärende har överdirektör Anna Starbrink beslutat. Samuel Koelega har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Robert Wallén, avdelningschef Cecilia Looström, verksamhetschefen Henrik Larsson, och enhetschefen Frida Ryberg deltagit.

Anna Starbrink

Samuel Koelega

² 7 § förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:

Telefon: 0771-240 240

registrator@msb.se

Org.nr: 202100-5984

651 81 Karlstad

Fax: 010-240 56 00

www.msb.se

Bilaga - Synpunkter på Författningsförslag, bakgrund och behov av ett uttryckligt uppdrag

Rubrikerna och sidhänvisningarna refererar till dess motsvarighet i bemställan.

Författningsförslag

s. 6-7

MSB bedömer att författningsförslagen ökar förutsättningarna för effektivare och säkrare informationsdelning mellan KBV och andra berörda myndigheter. Genom de föreslagna bestämmelserna 18:8 c § samt 18:8 e § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) följer sekretessen med till de myndigheter som får del av informationen från KBV. Förslaget bidrar därför bland annat till att information kan delas till myndigheter som har behov av sjölägesinformation och att informationen är sekretessreglerad hos de mottagande myndigheterna.

Bakgrund

Kustbevakningens uppgift att bedriva sjöövervakning samt samordna civila behov av sjöövervakning och förmedla civil sjöinformation

s. 13, femte stycket

MSB bedömer att föreslagna åtgärder kommer att bidra till en utvecklad förmåga att sammanställa och dela sjörelaterad information vid sjörelaterade olyckor och händelser.³

MSB instämmer i regeringens tidigare bedömning att ”de civila myndigheternas behov av sjöinformation kommer att öka” och att det lämpligen kan åstadkommas genom att ”en civil myndighet ges ett samordningsansvar för att inhämta övriga civila myndigheters övervakningsbehov samt tillse att berörda civila myndigheter ges tillgång till aktuell information”.⁴

MSB vill mot bakgrund av rapporten **Utvärdering av den aktörsgemensamma hanteringen av tre händelser ur ett krisberedskapsperspektiv**⁵ särskilt lyfta fram behovet av snabb och tillförlitlig information i samband med sjörelaterade olyckor och händelser där ofta många aktörer är beroende av sammanställd och analyserad information för att kunna fatta beslut om åtgärder och samordna sina insatser med andra.

I rapporten beskriver MSB utmaningarna med informationsdelning och samlad lägesbild som fanns vid hanteringen av händelsen när passagerarfärjan Marco Polo gick på grund i oktober 2023. Utvärderingen konstaterar att det i den del av hanteringen som berörde oljeskadeskyddsarbete fanns olika uppfattningar om det fanns en samlad lägesbild. I oljeskadeskyddsarbetet uppger majoriteten av aktörerna att det tog lång tid att få andra

³ Utvärdering av den aktörsgemensamma hanteringen av tre händelser ur ett krisberedskapsperspektiv. Publ nr: MSB2397 – augusti 2024.

⁴ Prop. 1999/2000:30 s. 149.

⁵ Utvärdering av den aktörsgemensamma hanteringen av tre händelser ur ett krisberedskapsperspektiv. Publ nr: MSB2397 – augusti 2024.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:

Telefon: 0771-240 240

registrator@msb.se

Org.nr: 202100-5984

651 81 Karlstad

Fax: 010-240 56 00

www.msb.se

Datum

Ärendenr

2025-04-07

MSB 2025-02261

aktörers lägesbilder, att lägesbilder var bristfälliga eller saknades helt. Flera aktörer upplevde att KBV var långsamma med att dela lägesbilder, vilket de menar negativt påverkade deras egen förmåga att effektivt kunna bekämpa oljeutsläppet. Ett flertal respondenter uppfattar att en del av förklaringen var att Kustbevakningen bedömde sig ha juridiska hinder att dela sina lägesbilder.

s. 14, andra stycket

MSB ser att det är positivt att samordning, insamling, analys och delning av sjölägesinformation stärks.

Enligt hemställan inrapporteras sjöinformation idag till Sjöbasis från system i ett flertal myndigheter, däribland MSB. Vidare beskrivs att informationen sammanställs och fördelas vidare av KBV till berörda myndigheter. MSB känner inte igen denna beskrivning eftersom det inte delas någon information från system hos MSB till Sjöbasis. MSB har inte heller tagit del av information från Sjöbasis som informationskälla för till exempel MSB:s arbete med hot och risker i den maritima miljön eller i MSB:s omvärldsbevakning.

MSB ser möjligheter att i en framtid kunna ta emot sjölägesinformation från Sjöbasis till MSB:s system för nationell samlad lägesbild, delning av information vid samhällsstörningar (WIS) och i nästa generations kommunikationssystem för allmän ordning, säkerhet, hälsa och försvar (Rakel G2). MSB ser också en möjlighet att minutoperativt få ta del av information om GNSS-störningar som KBV och andra maritima myndigheter upptäcker inom ramen för sina verksamheter till sjöss. Delar av lägesbilden för GNSS-störningar finns i WIS.

Utvidgad roll för sjöövervakningsrådet

s. 16, femte stycket

MSB instämmer i behovet av att utveckla den samverkan som sker inom ramen för sjöövervakningsrådet.

Föreslagen utveckling av sjöövervakningsrådets arbetssätt och att frågor som rör sjölägesinformation kan hanteras på flera olika nivåer mellan KBV och berörda aktörer bidrar till att olika upplösningsgrad av information kan kanaliseras direkt till rätt nivå i berörda aktörers verksamheter.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:

Telefon: 0771-240 240

registrator@msb.se

Org.nr: 202100-5984

651 81 Karlstad

Fax: 010-240 56 00

www.msb.se

Datum

Ärendenr

2025-04-07

MSB 2025-02261

Behov av ett uttryckligt uppdrag att ta fram och förmedla sjölägesbilder och analyser av dessa, utveckling av Sjöövervakningsrådets roll samt utökning av myndighetens underrättelseuppdrag

Det krävs författningsändringar som ger Kustbevakningen i uppdrag att ta fram och förmedla sjölägesbilder och analyser av dessa

s. 18, första stycket

MSB ställer sig bakom Kustbevakningens förslag om en utvecklad myndighetsgemensam lägesbild. MSB uppfattar att det idag saknas den här typen av samlade lägesbilder från olika aktörer.

MSB ser att det behöver utredas hur KBV:s uppdrag kring sjölägesbilder och MSB:s arbete med nationella lägesbilder⁶ förhåller sig till varandra.

Som komplement till KBV:s arbete med sjölägesbilder kan MSB komplettera lägesbilden med de tvärsektoriella aspekterna och konsekvenserna för det som sträcker sig utanför den maritima domänen. MSB arbetar till exempel aktivt med att följa läget i Östersjöområdet för att ha en god lägesbild.

MSB kan också med utgångspunkt i sitt uppdrag⁷ samordna åtgärder och information till allmänhet och medier samt verka för att kunna fånga upp berörda aktörer som annars missas för att de inte ingår i den maritima domänen.

s. 18, andra stycket

MSB konstaterar att det, i de fall Försvarmakten med information från en civil sjölägesbild tar fram en mer sammansatt och komplett militär sjölägesbild, är relevant även för MSB att ta del av den. I det omvärldsläge som råder behöver MSB i viss utsträckning ta del av och beakta militära aspekter i sina hot- och riskbilder. Avvikelser i den maritima domänen är intressanta oavsett om de är kopplade till det civila eller det militära försvaret.

⁶ 7 § förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

⁷ 7 § förordningen (2008:1002) med instruktion för Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Postadress:

Telefon: 0771-240 240

registrator@msb.se

Org.nr: 202100-5984

651 81 Karlstad

Fax: 010-240 56 00

www.msb.se